

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Γράφει και επιμελείται η Ανθή Πέτσα - Σαββίδου

Ευανθία Παντελή Παναγή

23.7.1950 - 16.1.2008

Η Ευανθία Παντελή Παναγή, η Βανθούλα για μας που την γνωρίζαμε, γεννήθηκε στις 23.7.1950 στο Νέο Χωρίο της Κυθραίας. Πατέρας της ο κοινοτάρχης Νέου Χωρίου Σοφοκλής Ζερβός που στη δεύτερη φάση της τούρκικης εισβολής χάθηκε στην Άσσια και είναι έκτοτε αγνοούμενος και μητέρα της η Ελένη του Σκουλιά. Αδέλφια της ο Κώστας Ζερβός παντρεμένος με τη Λένια Λαμπρία, η Δώρα παντρεμένη με τον Κωστάκη Κυριάκου και ο Αντρέας παντρεμένος με την Κυθρεώτισσα Καίτη Αριστείδου.

Τελειώνοντας το Δημοτικό Σχολείο του χωριού της φοίτησε στο εξατάξιο τότε Γυμνάσιο Θηλέων της Παλιουριώτισσας, στη Λευκωσία. Πρωτοδιορίστηκε στη δημόσια υπηρεσία το 1970 στο τμήμα Μετανάστευσης, ενώ από την 1^η Αυγούστου 1982 μετατέθηκε στο Υπουργείο Άμυνας, όπου υπηρέτησε με συνέπεια μέχρι το τέλος της ζωής της ασχολούμενη με θέματα στρατολογίας και συνάμα ως Γραμματέας της Επιτροπής για θέματα στρατευσίμων. Πρόθυμη πάντα και ευγενική, εξυπηρετούσε όποιους όσοι είχαν κάποιο πρόβλημα όσον αφορά τους στρατεύσιμους και ζητούσαν την βοήθειά της.

Το 1973 παντρεύτηκε τον Παντελή Παναγή από το Παλαιχώρι με τον οποίο απέκτησε δύο παιδιά, την Έλενα και τον Σοφοκλή. Ευτύχησε να δει τα παιδιά της αποκαταστημένα τόσο οικογενειακά όσο και επαγγελματικά και είχε την τύχη να χαρεί τρία εγγονάκια, την Άνθια, την Βάνια και τον Παντελή.

Ανέπτυξε έντονη δραστηριότητα στη διεξαγωγή εράνων και είσπραξη εισφορών για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Στην κηδεία της, τη Βανθούλα αποχαιρέτησε η κόρη της Έλενα που με γλαφυρό τρόπο περιέγραψε την άνιση πάλη της με την επάρατη νόσο.

«Ξεφυλλίζοντας τις σελίδες των παιδικών μου αναμνήσεων πέρασαν από μπροστά μου εικόνες όμορφες, ζεστές και τρυφερές. Μύρισα βασιλικό και δυόσμο και κανέλι. Έφτασαν στ' αυτιά μου ήχοι από νανουρίσματα, τραγούδια, πηλασουρίσματα στη θάλασσα, γέλια.

Γελοῦσες. Ἦσουν πάντα γελοιστὴ. Χαμογελοῦσες και το πῆατύ σου χαμόγελο ἔδωχνε μακριὰ τις παιδικές μου ἔγνοιες και ανασφάλειες. Τα μάτια σου γεμάτα καθοσύνη και αθωότητα. Και απ' την καρδιά σου να ξεχειλίζει η αγάπη, που τη σκορπούσες απλόχερα, χωρίς καμιὰ ιδιοτέλεια. Ἦσουν ἄνθρωπος που απέννεε ευγένεια και γλυκύτητα, ἄνθρωπος ξεχωριστός.

Κι αυτό το ἔδειξες καθαρότερα ὅλα αυτά τα χρόνια που πορευόσουν το δικό σου Γοηγοθά. Ποτέ δεν ἔκλῆαψες τη μοίρα σου, ποτέ δεν εἶπες «γιατί σε μένα», ποτέ δεν τα ἔβαθες κάτω. Πάληψες με αξιοθαύμαστο θάρρος. Ἦσουν θηρίο. Θηρίο, ὅμως, κουβαλοῦσες και μέσα σου. Ἐνα θηρίο ἀχόρταγο και ανελέητο που κατέτρωγε τα σωθικά σου. Τίποτα δεν το ἔκανε καλιὰ. Η μάχη μαζί του ἦταν ἄνιση. Η ψυχική σου δύναμη, ὅμως, η πίστη σου στο Θεό, η ελπίδα και η αγάπη σου για τη ζωή, σου ἔδιναν μικρές παρατάσεις. Πίστευες πως ὅ,τι περνάς εἶναι προσωρινό. Ὡσπου, μανούλα μου, το σωματάκι σου ἔφτασε στο ὕστατο σημεῖο ἐξάντησης και το βάρος ἔγινε ἀκόμα πιο βαρύ, ἀσήκωτο.

Κοντά σου, να εἰλαφρύνει το φορτίο που κουβαλοῦσες ο παπάς. Συμπρωταγωνιστής στον ἀγώνα της ζωής. Συνοδοιοπόρος ὅλα αυτά τα δύσκολα χρόνια. Να παίρνει δύναμη ἀπό τη δική σου, να την ποηληαπληασιάζει σε αἰσιοδοξία και να τη μοιράζει σε ὄλους μας. Να σου κρατά το χέρι σφιχτά τις τελευταίες σου ὥρες και να σε διαβεβαιώνει πως εἶναι δίπλα σου και να μη φοβάσαι.

Να εἶσαι περήφανη γι' αὐτόν. Μην ανησυχῆς που τον ἀφήνεις. Εἶναι δυνατός και θα τα καταφέρει.

Ὅλοι μας θα τα καταφέρουμε. Υποσχόμαστε πως θα αντιμετωπίσουμε τη δυστυχία που μας φέρνει ο χαμός σου, γιατί οι μπαταρίες της ψυχῆς μας εἶναι γεμάτες ἀπό ἀμέτρητες στιγμές χαράς και ευτυχίας που ζήσαμε μαζί σου.

Μην ανησυχῆς. Θα τα καταφέρουμε, γιατί ἀπό σένα πήραμε τα πιο σοφὰ μηνύματα και τα πιο δυνατά μαθήματα. Μας ἔμαθες πως στη ζωή τα πάντα γίνονται για κάποιο ἴλογο, πως τίποτα δε γίνεται τυχαία. Μας ἔμαθες να εκτιμούμε τη ζωή και να ευχαριστούμε το Θεό για την υγεία που μας χαρίζει. Μας ἔκανες να νιώσουμε οικείο το θάνατο, σαν ἕνα κομμάτι της ζωής, που κανένας δεν μπορεί να τον ἀποφύγει. Μας ἔκανες να πιστέψουμε πως η ζωή δεν τελειώνει με αὐτόν.

Να πας στο καλιό, αγαπημένη μας. Εἶμαστε ὄλοι ἐδώ σήμερα για να σε ἀποχαιρετήσουμε για το ταξίδι σου στις γειτονίες των ἀγγέλων. Ο παπάς, ἐγώ, ο Σοφοκλῆς, ο Λάμπρος, η Δέσπω, η Ἄνθια και η Βάνια. Το καινούριο μας μωρό εἶναι πολύ μικρό για να εἶναι ἐδώ. Θα μάθει, ὅμως, μεγαλιώνοντας πόση χαρά ἔδωσε

η γέννησή του στην υπέροχη του γιαγιά. Εδώ είναι τα αδέρφια σου, οι συγγενείς και οι φίλοι σου. Είμαστε όλοι σίγουροι πως εκεί πάνω θα είσαι καλύτερα. Θα είσαι κοντά στη μανούλια σου και στον παπά σου, να σου χαϊδεύουν το ταλαιπωρημένο κεφαλάκι σου και τα αδύναμα χεράκια σου. Θα ξεκουράζεσαι στην αγκαλιά τους, θα χαμογελάς και θα είσαι ευτυχισμένη.

Θα σε θυμόμαστε και θα σ' έχουμε στην καρδιά μας πάντα. Εσένα, τη γλυκιά μας Βαθουλίτσα, που είχες το προνόμιο να ηλέγεις σύζυγος, μάνα, γιαγιά, αδερφή, φίλη. Καλό σου ταξίδι. Στο επανιδείν. Σ' αγαπούμε».

Ανδρέας Μέντζης

1916-2008

Ο Ανδρέας Μέντζης γεννήθηκε τον Ιανουάριο του 1916 στην Κυθρέα στην ενορία της Παναγίας της Χαρδακιώτισσας. Ο πατέρας του ήταν ο Χατζησέργης Μέντζης και η μητέρα του η Μηλιά, το γένος Κυρτή. Είχε 6 αδέρφια: τη Χρυσταλλή του Αντώνη, τον Γιαννή, την Καλλιόπη, τον Γιώργο (Κοκή) και τη Μαρούλλα. Από όλους ζουν η Καλλιόπη η οποία κατοικεί στην Πάφο και η Μαρούλλα η οποία κατοικεί στη Λεμεσό.

Όταν τελείωσε το Δημοτικό ήλθε στη Λευκωσία όπου ήταν και η παντρεμένη αδελφή του η Χρυσταλλή. Εργαζόταν, ενώ συγχρόνως φοιτούσε στην Αγγλική Σχολή. Νεαρός ακόμα γράφτηκε στην Αστυνομία την οποία υπηρέτησε με επαγγελματισμό και ζήλο μέχρι την αφυπηρέτησή του. Εργάστηκε σε πολλά μέρη της Κύπρου και αφυπηρέτησε το 1976 με το βαθμό του Αστυνόμου.

Το 1943 παντρεύτηκε την Παναγιώτα Χατζηαδάμου επίσης από την Κυθρέα, από την ενορία του Αγίου Ανδρονίκου. Οι γονείς της ήταν ο Χατζηαδάμος και η Μαρτίτσου. Η Παναγιώτα απέθανε τον Δεκέμβριο του 1998. Μαζί απέκτησαν τέσσερα παιδιά. Τον Νάκη που ζει μόνιμα στην Ελλάδα, τον Νίκο ο οποίος είναι γιατρός στη Λευκωσία, την Μάρω και την Αιμιλία. Είχαν την ευτυχία να αποκτήσουν εγγόνια και δισέγγονα.

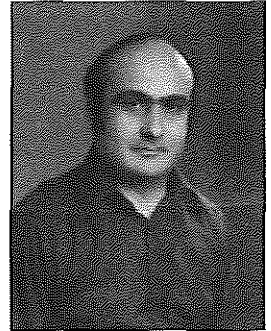
Ο Ανδρέας Μέντζης απέθανε στις 18 Ιανουαρίου του 2008 και τάφηκε στο Νέο Κοιμητήριο Λευκωσίας μαζί με την αγαπημένη του σύζυγο.

Αιωνία τους η μνήμη και ας είναι ελαφρύ το χώμα που τους σκεπάζει!

Χριστοφάκης (Φάκης) Φυτιρίκκος 1938-2008

Γεννήθηκε στις 9.6.1938 στην Κυθρέα. Γονείς του ο Ανδρέας Φυτιρίκκος και η Θεανώ Χατζηπαύλου. Φοίτησε στη Σχολή Σαμουήλ. Μετά την αποφοίτησή του εργάστηκε ως λογιστής σε ιδιωτική εταιρεία.

Παντρεύτηκε στις 30.8.1964 με την Γιαννούλα, κόρη του Παύλου Ζαμπά και της Μαρτίσας Κωνσταντινίδου. Έκαμαν δύο παιδιά, τη Θεανώ, τραπεζική υπάλληλο που παντρεύτηκε με το Δημήτρη Νικηφόρου από τη Λάπηθο και του χάρισαν 3 εγγόνια και τον Ανδρέα, ο οποίος εργάζεται ως λογιστής σε υπεράκτια εταιρεία.

Πέθανε στις 27.1.2008 και τάφηκε στο κοιμητήριο στην πάροδο Λεωφόρου Τσερίου.

Ανθούλα Κυρίλλου-Γεωργιάδου 1921-2008

Σε ηλικία 86 χρονών απεβίωσε το Σάββατο, 2 Φεβρουαρίου, 2008 η Ανθούλα Κυρίλλου-Γεωργιάδου.

Η Ανθούλα Γεωργιάδου γεννήθηκε στην Κυθρέα το 1921, στην ενορία Αγίας Μαρίας. Ήταν η πρωτότοκη κόρη του γνωστού Κυθρεώτη αγγειοπλάστη Κύριλλου Πέτρου και μητέρα της ήταν η Ελένη Πέτρου, οικοκυρά.

Ο πατέρας της Κύριλλος Πέτρου – για μας τους Κυθρεώτες «ο Κυριλλιάς» - είχε αγγειοπλάσσειο μαζί με τον αδελφό του Παύλο, στη Θεοτόκο. Για περίπου μιά 25ετία -λειτούργησε το 1921- ανέπτυξαν έντονη δραστηριότητα. Στο πολυάσχολο εργαστήρι τους απασχολούσαν άμεσα 8 άτομα. Σε μιά εποχή που τα βιομηχανοποιημένα χημικά αντικείμενα δεν υπήρχαν ή ήταν δυσκολεούμετα, οι δυό Κυθρεώτες τεχνίτες έφτιαχναν πλήθια αλφειφτά, κάθε είδους και χρώματος: πιάτα, φυτζάνια, βάζα, τσαγερά, γλάστρες, τα οποία πουλούσαν και στην Κύπρο αλλα και στο εξωτερικό. Το εργαστήρι συνέχισε να λειτουργεί μέχρι το 1957, οπότεν λόγω ηλικίας του ιδιοκτήτη Κύριλλου σταμάτησε τις εργασίες του.

Η Ανθούλα φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο της Κυθρέας και αμέσως μετά μαθήτευσε στη γνωστή Κυθρεώτισσα μοδίστρα Όλγα Χριστοδουλίδου στην ενορία της Αγίας Μαρίας. Σε ηλικία 27 χρόνων, το 1948, αναζητά καλύτερη εργασία έξω από τα στενά όρια της κωμόπολής μας και αρχίζει μιά καινούργια αρχή στη Λευκωσία. Στη Λευκωσία εγκαθίσταται οριστικά το 1954 έχοντας πιά το δικό της ραφείο.

Το 1957 παντρεύεται τον Πασχάλη Γεωργιάδη, με τον οποίο απέκτησε μια θυγατέρα, τη Σωτηρία Γεωργιάδου, αργότερα Μπάηλα. Επίσης απέκτησε δύο εγγονές, την Άντρια και την Άρτεμη Μπάηλα.

Η κηδεία έγινε τη Δευτέρα, 4.2.2008, από τον Ιερό ναό Αγίου Σπυρίδωνα στη Λευκωσία. Η αδελφότεχνή της Κοραήλια την αποχαιρέτησε εκ μέρους της οικογένειας:

«Αγαπημένη μας θεία Ανθούλα,

Ο μεγάλος καημός σου ήταν ν' αποκτήσεις δικό σου παιδί. Για να τα καταφέρεις χρειάστηκε να μείνεις ακίνητη στο κρεβάτι εννιά μήνες. Και τα κατάφερες! Απέκτησες τελικά την πολυαγαπημένη σου κόρη. Φίλησες μάλιστα και δύο πατρευτά εγγόνια.

Όμως αν και το παιδί σου ήταν μονάκριβο, πολλιά παιδιά μεγάλωσες. Γιατί για όλους μας ήσουν μιά δεύτερη μάνα. Το σπίτι σου ήταν δεύτερο σπίτι όλων μας. Το τραπέζι σου τραπέζι δικό μας.

Ποιός θα ξεχάσει την απέραντη καλοσύνη και την ανοικτή αγκαλιά σου; Ποτέ δεν ακούσαμε τον κακό λόγο απ' το στόμα σου.

Ένα πλάσμα γεμάτο αγάπη που μόνο ήξερε να θυσιάζεται και να προσφέρει. Το καταφύγιο και το αποκούμπι μας...

Καλή σου ώρα και καλό ταξίδι!»

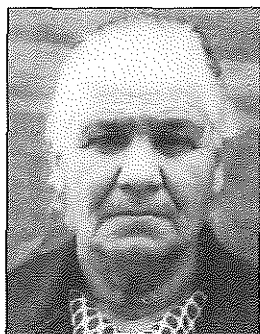
Άννα Χρίστου Μακεδόνα

1923-2008

Σε ηλικία 85 ετών απεβίωσε το Σάββατο 9.2.2008 η Άννα Χρ. Μακεδόνα, η Αννού του Μακεδόνα, όπως όλοι την ξέραμε. Μια ήσυχη νοικοκυρά, ανάμεσα στις τόσες άηλες γυναίκες-νοικοκυρές της Κυθρέας με διαρκή έγνοια το «ανάγιωμα»

των παιδιών και την καθημερινή ενασχόληση με τις δουλειές του σπιτιού. Ανάπαυλα και διακοπή στις συγκεκριμένες εποχές του χρόνου, όταν ολόκληρη η Κυθρέα γινόταν ένα οργανωμένο εργοτάξιο: Πούβισμα, διάληγμα της ελιάς, ελιόμυλος, ελιόηλαδο ή μάζεμα των ημεμονιών και των πορτοκαλιών.

Η Αννού και ο Χρίστος, με το σπιτικό τους κτισμένο ανάμεσα στα τελευταία σπιτικά της Κυθρέας, οριοθετούσαν τα σύνορά της στην γειτονιά της Καμάρας. Η Αννα παντρεύτηκε το 1944 τον «ξενοχωρίτη» Χρίστο Μακεδόνα και απέκτησαν τρία παιδιά, την Ανδρούλη που παντρεύτηκε τον Αντρέα Θεοχαρίδη, τον Γιαννάκη Γραμματέα του Δήμου Κυθρέας που νυμφεύτηκε την Αθηνά και τη Μάρω που παντρεύτηκε τον Αντώνη Γεωργίου.

Με την προσφυγιά και τον ξεριζωμό από τον τόπο μας, στήνει το σπιτικό της στα Λατσιά.

Στην νεκρώσιμη ακολουθία την Κυριακή 10.2.2008 που έγινε στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου Λατσιών, ο Δήμαρχος Κυθρέας είπε μεταξύ άλλων:

Αξέχαστη Άννα,

Συγκεντρωθήκαμε σήμερα στον ιερό τούτο χώρο μακριά από την πολυαγαπημένη κωμόπολή μας, την Κυθρέα, μακριά από τη γραφική γειτονιά σου, την Καμάρα, για να δώσουμε τον ύστατο αποχαιρετισμό και να σε κατευδώσουμε στην τελευταία σου κατοικία. Τα παιδιά σου, τα εγγόνια σου, τα δισέγγονά σου, συγγενείς και πλήθος κόσμου με δάκρυα στα μάτια σε αποχαιρετούν. Αυτή τη στιγμή η σκέψη μας ταξιδεύει πάνω από το συμπατόπληγμα και πλανιέται βασανιστικά πάνω από την Κυθρέα μας, που εγκαταλείψαμε βίαια εκείνο το θερμό Αύγουστο του 74 με την προέλαση της ασιατικής θάλασσας με όλη τα δεινά που ακολούθησαν: νεκροί, αγνοούμενοι, ερείπια, πόνο παντού.

Δεν θα σκιαγραφήσω τη ζωή σου, αξέχαστη Άννα. Μια πραγματική άγνωστη ηρωίδα, αθόρυβη ήσουν γνωστή σε όλους τους κύκλους της Καμάρας όπου είχες δημιουργήσει τη φωλιά σου με τον αξέχαστο σύζυγό σου Χρίστο, με τον οποίο ένωσες την τύχη σου σε νεαρή ηλικία και ο οποίος μέσα στα τότε δύσκολα χρόνια διέγραφε με το ποδήλατό του τη διαδρομή Κυθρέα-Σφαγείο Λευκωσίας για τον επιούσιο της οικογένειας. Ένα πραγματικός μαραθωνοδρόμος της ζωής για εκπλήρωση του χρέους προς την οικογένεια.

Δύσκολα πράγματι χρόνια τότε. Η ζωή σου σημαδεύεται από το χαμό της μητέρας σου σε ηλικία μόλις 3 ετών. Μέσα όμως από τη φτώχεια μεγάλησες με αρχές

τις οποίες εμφύσησες και μετέδωσες και στα τέκνα σου, την Ανδρούλλα, τον Γιαννάκη και τη Μάρω, οι οποίοι αναδείχθηκαν σωστοί άνθρωποι στην Κυπριακή κοινωνία και είναι υπόδειγμα προς μίμηση.

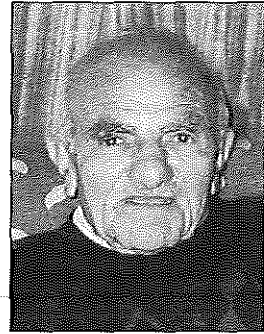
Υπήρξες, αξέχαστη Άννα, ένας πραγματικός άνθρωπος με ήθος και αρετές, αθόρυβη, γεμάτη ανθρωπιά και καλωσύνη.

Χριστάκης (Τάκης) Χρυσοστόμου

1921- 2008

Ο Τακης Χρυσοστόμου, μέλος μιάς πολύτεκνης Λαρνακιώτικης οικογένειας, γιός της θεέλλας Χατζηφάνη από τη Λάρνακα και του εκ Κυθρέας Χρυσόστομου ΧατζηΚωνσταντίνου Αθανασίου, έκαμε το τελευταίο του ταξίδι από την Αγγλία για να αναπαυθεί στα αγαπημένα χώματα της ιδιαίτερης του πατρίδας Λάρνακας.

Αδέλφια του η Καλλιθοσθένη (Γ. Γεωργιάδη), ο Κώστας, η Σταυρούλλα (Ν. Πρέντζα) η Δεσπω (Γ. Τσινικόη), η Μαρούλλα (Φιλίη), η Κιούλλα (Α. Ζιαρτίδη), ο Ρίκκος και η Έλλη (Α. Σάρδου). Από τα 8 αδέλφια του βρίσκονται στη ζωή μόνο τρία, η Σταυρούλλα, η Δέσπω και η Έλλη.

Η κηδεία του έγινε στις 13 Μαρτίου 2008 και εκ μέρους της οικογένειας το ύστατο χαιρετη απύθυνε ο Πέτρος Χρυσοστόμου από γραπτό κείμενο του Γηαύκου Γεωργιάδη:

«Όταν ένας δικός μας, πολύ δικός μας άνθρωπος, γονιός, παιδί, αδελφός, θείος, φεύγει για πάντα από τα επίγεια, είναι βαρύς κι ασήκωτος ο πόνος για το χαμό του.

Όταν γι' αυτό το δικό σου αγαπημένο πρόσωπο μαθαίνεις για το θάνατο του μέσα από ένα τηλέφωνο, είναι ακόμα πιο δύσκολο να το αποδεχτείς. Έφυγε από τη ζωή ... μόνος.... όπως διάλεξε να είναι σε ολόκληρη του τη ζωή... Ξενιτεμένος και μόνος...

Και για σένα που έζησες μια ζωή δεμένος νοερά μαζί του δεν βρέθηκες κοντά του να του συμπαρασταθείς στις τελευταίες του μέρες, να του σφίξεις με τρυφεράδα το χέρι, να του χαϊδέψεις τα μαλλιά, να τον αγκαλιάσεις με λατρεία, να του δώσεις το στερνό φιλί, γίνεται ακόμα πιο επώδυνος, ακόμα πιο τραγικός αυτός ο αποχωρισμός!..

Πορεύεσαι σε κόσμους όμορφους, παραδεισένιους, στους γαλήζιους θόλους της αιώνιας γαλήνης. Σε επίθεκτη θέση στου Θεού την αγκάλη βρίσκεσαι τώρα καλή μας θείε! Γιατί στη ζωή σου, από μικρό παιδί μέχρι το τέλος της επίγειας παρουσίας σου, σεμνός, καλός, ωραίος, δρομοηγουύσες πορεία προς τις χριστιανικές επαγγελίες.

Σε περιτριγυρίζουν τώρα τα αδέλφια σου, η Καλλιόστα, ο Κώστας, η Μαρούλα η Κιούλα και ο Ρίκκος. Λίγο παραπέρα η Θέκλα κι ο Χρυσόστομος αγκαλιά με τον Ρένο μας, πιο πέρα οι Χατζηφάνηδες και οι Χατζηθανάσηδες, οι Παπαπαυθαίοι και οι Χατζηγιωργαληήδες.

Χριστάκης το όνομα σου... Το πήρες από τον ευεργέτη, φίλο και συνάδελφο του παππού Χρυσόστομου, για να δείξει ο παππούς την μεγάλη αγάπη του στον άνθρωπο που τον προστάτευσε όταν μικρό ορφανό παιδάκι είχε φύγει από την Κυθρέα με προορισμό τη Λάρνακα για να εργαστεί, να μπορέσει να ζήσει τα αδέλφια του... Οι άνθρωποι που κι εσύ ευεργέτησες βρίσκονται σήμερα εδώ τριγύρω σου και σε κοιτάζουν με θλίψη...

Βρίσκεσαι, επιτέλους, μακαριστέ μας θείε, στην πατρώα γη που με αγάπη θα σε κρύψει στα σπλάχνα της. Κοιμήσου ήσυχα τον αιώνιο ύπνο σου...

Σε μακαρίζουμε, αγαπημένε θείε μας! Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα δεχτεί το σεπτό σκηνώμά σου!

Αιωνία σου η Μνήμη!

Δρ. Ρένος Ευ. Ιακωβίδης

1932-2008

Ένας καταξιωμένος υπηρέτης του Ιπποκράτη, που έκαμε περήφανη την Κυθρέα που τον γέννησε αθιά και τη Μόρφου της οποίας πολιτογραφήθηκε στη συνέχεια ως δημότης, έφυγε για πάντα... Ο γιατρός Ρένος Ιακωβίδης, γιός του επίσης Κυθρεώτη γιατρού Ευέληθοντα Ιακωβίδη και της Λευκωσιότητας Μαρής Φιλιππίδη. Παντρεμένος στη Μόρφου με τη φιλόλογο Χλόη Γιωργαληά Κουδουνά απέκτησαν δύο παιδιά, τον Ευέληθοντα και τη Χριστιάνα. Αδέλφια του η Ήβη Στέλιου Πατρίκιου και ο οδοντίατρος Γηαύκος.

Δραστήριος «κοινωνικός εργάτης» αναμεμειγμένος στα κοινά, εκτός από την προσφορά του ως γιατρός, αφειδώ-

ηευτα πρόσφερε τις γνώσεις και τις υπηρεσίες του, όπου και όταν χρειαζόταν: στην πατρίδα, στον αθλητισμό, στην κοινωνία.

Απέθανε σε ηλικία 76 ετών ύστερα από 8χρονη ασθένεια. Στην κηδεία του, που έγινε μέσα σε ατμόσφαιρα βαριού πένθους και στην παρουσία πλήθους κόσμου από τη Λευκωσία, την Κυθρέα, τη Μόρφου αηλιά και από πολλήά μέρη της Κύπρου όπου υπηρέτησε, τον νεκρό αποχαιρέτησαν η βουλευτής κ. Αντιγόνη Παπαδοπούηου, ο αντιδήμαρχος Μόρφου Δρ. κ. Χάρης Χαραηάμπος και ο δήμαρχος Κυθρέας κ. Μιχαηάκης Σάββα.

Η κ. Παπαδοπούηου αποχαιρέτησε το γιατρό ηέγοντας τα παρακάτω ηόγια:

«Ο αείμνητος Ρένος Ιακωβίδης αποχαιρέτησε τα εγκόσμια το Σάββατο του Λαζάρου, 19/4/2008, αφήνοντας πίσω του περίηυπους σύζυγο, παιδιά, εγγόνια και όηους όσους τον γνωρίζαμε.

Το κακό μαντάτο του θανάτου, Μεγάηη Δευτέρα πρωί, ήρθε να συμπηηρώσει τον πόνο κάθε ορθόδοξου χριστιανού, που τις άγιες μέρες της Μεγάηης Εβδομάδας συμπάσχει νοερά για τα άγια πάθη του Κυρίου και την πορεία του προς το Γοηγοθά και τη Σταύρωση.

Ένας ακόμη Μορφίτης έκηηισε τα μάτια, αφού πέρασε οκτώ δύσκοηα χρόνια στο κρεβάτι του πόνου, έχοντας πάντα στο ηηιάι του την αγαπημένη σύζυγο του Χηήη, που παρά τις ποηηιαπηές δραστηριότητες της στα κοινά στάθηκε φύηακας άγγελός του.

Έφυγε πικραμένος και αδικαίωτος, στα 76 του χρόνια, βιώνοντας τη σταύρωση της μικρής ποηηύπαθης ημικατεχόμενης πατρίδας, χωρίς να αξιωθεί την Ανάσταση και της αγαπημένης του γενέηηιας ηης, της Κυθρέας, όπου πρωτοείδε το φως και της πανέμορφης Μόρφου, όπου έφτιαξε τη ζωή και την οικογένειά του.

Ο θάνατος του αείμνηστου Ρένου Ιακωβίδη ξύηηησε αναμνήσεις από το παρεηηθόν. Θυμηθήκαμε τον καηοκάγαθο νέο επιστήμονα από την Κυθρέα που μετά την αποπεράτωση των σπουδών του στην Ιατρική στο πανεπιστήμιο Αηηνών και την απόκτηση ειδικότητας παθολογίας επέστρεψε στην Κύπρο και έζησε στη Μόρφου, όπου παντρεύτηκε την εκηηεχτή της καρδιάς του, φοιτήτρια τότε της φιηολογίας, Χηήη Γιωργαηηά Κουδουνά.

Με την πείρα που απέκτησε κατά τη διάρκεια των σπουδών του στην θεραπευτική κηηινική ως εσωτερικός βοηθός του πανεπιστημίου Αηηνών και στη συνέχεια ως ιδιώτης παθολόγος, αηηά και με το ευγενικό χαμόγεηο και την ευπροσήγορη προσέγγισή του, κέρδισε τον κόσμο της Μόρφου, που μιηούσε με τα καηύτερα ηόγια για τον επιστήμονα και τον άνθρωπο. Εργάστηκε ανιδιοτεηώς ως εθεηο-

ντής ιατρός στην Εθνική Φρουρά από το 1964, όπου απέκτησε τον βαθμό του λοχαγού. Ανιδιοτελώς υπηρέτησε και το σωματείο της κωμόπολης μας «Διγενής Ακρίτας Μόρφου» ως αθλητής, της ομάδας καλαθοσφαίρισης και ποδοσφαίρου.

Όταν ο Αττίλας πάτησε το πόδι στο νησί και κούρσεψε τις ζωές και τα σπιτικά μας, μάζεψε κι ο αείμνηστος Ρένος μπόγο την ψυχή και τις αναμνήσεις και πήρε το δρόμο της προσφυγιάς κουβαλώντας στους ώμους βαριά την ίδια τη μοίρα του νησιού μας... Ένας ακόμα Οδυσσέας σε ένα ταξίδι γεμάτο Συμπληγάδες και περιπέτειες, αναζητώντας το αυτόνοτο: την επιστροφή στην Ιθάκη.

Και η δική του ιστορία ξετυλίγει τον πόνο της προσφυγιάς, την πάλη για να ξαναστήσει σπιτικό, να μεγαλώσει και να σπουδάσει παιδιά και συνάμα να συντηρήσει τις μνήμες και την ελπίδα για επιστροφή.

Ο αγαπημένος γείτονας από τα παλιά έφυγε πρόωρα κι αδικαίως. Ο αδόκητος θάνατος του σβήνει ένα αναμμένο κερί προσμονής και ελπίδας που ήταν η ίδια η δάδα της αδούλωτης ψυχής του για δικαίωση. Όμως αφήνει πίσω του παραπούλια, που διεκδικούν επιστροφή στη Μόρφου μας.

Ευχόμαστε ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή του και να στείλει κουράγιο και βάλισαμο στη σύζυγο, στα παιδιά και τα εγγόνια του. Αιωνία του η μνήμη».

Στη συνέχεια το γιατρό αποχαιρέτησαν ο Αντιδήμαρχος Μόρφου Δρ. Χάρης Χαρηλάμπους και ο Δήμαρχος Κυθρέας κ. Μιχαήλ Μιχαήλ Σάββα. Στον αποχαιρετητήριο λόγο του ο Δήμαρχος Κυθρέας είπε, μεταξύ άλλων:

«Σύραμε τα βήματά μας βαριά από τον πόνο και τη θλίψη για να αποχαιρέτησουμε τον αξέχαστο Ρένο που ξεχώριζε για τα ευγενικά του αισθήματα, το πλατύ χαμόγελο, τη μεγάλη καρδιά για πρόσφορά στο συνάνθρωπο του από τη θέση που κατείχε.

Εκ μέρους του Δημοτικού Συμβουλίου Κυθρέας και όλης της τουρκοκρατούμενης γενέτειράς σου, που μοιράστηκε τόσο βίαια εκείνο το θερμό Αύγουστο του 1974 σε αποχαιρέτούμε και σε βεβαιώνουμε ότι θα είσαι για πάντα στις καρδιές μας. Κοιμήσου ήσυχα, αξέχαστε Ρένο.»

Ψυχής αφιέρωμα: στο σύζυγο μου Ρένο Ιακωβίδη Ιατρό

Βιάστηκες να φύγεις, Ρένο μου, προτού έληθει το Άγιο Πάσχα. Πρόβλεπες το θάνατό σου και δεν άργησε η σκιά του να τυλίξει με σάβανο το σπιτικό μας. Άξαφνα και απρόσμενα, ητρωμένος από τα γήινα, ανέβηκες ανάλαφρα στους ουράνιους θόλους, αφού αξιώθηκες το πρωί του Σαββάτου του Λαζάρου να πάρεις τη Θεία Μετάληψη.

Ίσως για σένα ο θάνατος να 'ταν ήλτρωση, αγαπημένε, γιατί οκτώ ολόκληρα χρόνια καθηλωμένος στο κρεβάτι υπέφερες πιο πολύ ψυχικά, γιατί ποτέ δεν αποδέχτηκες την κατάστασή σου. Για μένα, όλα αυτά τα χρόνια στα βάθη της ψυχής μου χτυπούσε καθημερινά η καμπάνα του φόβου του θανάτου σου και προσπαθούσα να δώσω διέξοδο στα αδιέξοδα της ζωής αναζητώντας φως, αναλαμπή.

Πενήντα δύο χρόνια, Ρένο μου, στα εύκολα και στα δύσκολα της ζωής. Μα τώρα, καλέ μου, δεν θα είσαι στο πλευρό μας. Η κάθε σου θύμηση πηληγή.

Θα σε κρατώ, αγαπημένε, μέσα στα βάθη της ψυχής μου για να σε γεράσω μέσα σ' αυτή γερνώντας συγχρόνως κι εγώ και με πινελιές ώχρας θα βάψω την καρδιά μου για να μη φαίνονται οι πηληγές που μ' αφήνει η φυγή σου, γιατί έτσι θα το ήθελες.

Θα σε θυμούμαι μαζί με τα παιδιά μας Ευέλθοντα και Χριστιάνα και τα εγγόνια μας Μάικη, Αλέξανδρο, Ανδρέα και θα σε μνημονεύουμε με πολλή αγάπη.

Καλό ταξίδι, αγαπημένε.

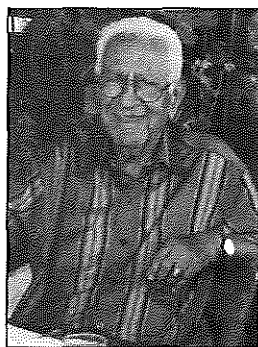
Χλόη

Παναγιώτης Κ. Συμεωνίδης

1913-2008

Ένας ακόμα δάσκαλος από τη «γειτονιά των δασκάλων» δεν είναι πια μαζί μας. Ο Παναγιώτης Συμεωνίδης, ο Παναγιώτης του Κηεΐτα και της Δέσποινας από το Σαράγιο, ένας από τους γηραιότερους στην ηλικία δασκάλους της γειτονιάς μας.

Από το ίδιο σπίτι, τρεις οι δάσκαλοι: Οι Παναγιώτης και Μιχάλης Συμεωνίδης· και χρονολογικά μετά, ο Κηεΐτος της Παντελήτσας και του Συμεών Συμεωνίδη. Στο απέναντι σπίτι ο Κηεάνθης, γιός του Χατζηηλέγκως και του Παναγιώτη Γιασεμίδη. Πιο κάτω, νεώτερη δασκάλα η Ειρηνούλλα της Γαλάτειας και του Αντρέα Χατζηδημητρίου. Σε διόροφο σπίτι μετά βρίσκεται ο δάσκαλος Γιάγκος Κωνσταντινίδης, ο γιός του Αντώνης και η κόρη του Μάρω (Φυττή) και δίπλα γείτονάς τους ο δάσκαλος Χριστόδουλος Πέτσας. Απέναντι, το σπίτι του Κωστή και της Ελενίτσας του Μάντη με άηλους δυό δασκάλους τον Νίκο και τον Γιώργο (Γιωργαληλά). Πιο κάτω στο σπίτι του Φιλιππίδη και της Ζωής ακόμα ένας δάσκαλος, ο Νίκος. Δυό βήματα παραπέρα, στην ίδια

σειρά βρίσκεται η Χρυσταλλή του Κούτσουρου με το λευκωσιάτη δάσκαλο Κλεάνθη Νικοηίου και ακριβώς απέναντι, το σπίτι του Γιαννάκη και της Μαρούλιας Παναγιώτου με τη δασκάλα κόρη τους Τασούλλα και, τέλος-τέλος του ίδιου δρόμου ο δάσκαλος Ευγένιος Ανδρονίκου με την γυναίκα του Άννα.

Εκεί κοντά στο σινεμά, στον ίδιο αυτό δρόμο, κτίζει το σπίτι του ο Παναγιώτης και η Λουκία Συμεωνίδου. Και εκεί απολαμβάνουν μια ήρεμη, οικογενειακή ζωή, με περισσή αγάπη για τα παιδιά τους. Ήρεμοι χαρακτήρες, τόσο ο Παναγιώτης όσο και η Λουκία, ζούν ευτυχισμένοι μέχρι που η εισβολή του 1974 τους ξεριζώσε και τους έστειλε αρχικά στην Αθήνα και μετά στη Ρόδο, όπου βρίσκονται τα παιδιά τους.

Ο Παναγιώτης γεννήθηκε στις 4.12.1913 στην Κυθρέα. Αδέλφια του ο επίσης δάσκαλος Μιχάλης και ο Συμεών. Τελειώνοντας το Γυμνάσιο ο Παναγιώτης φοίτησε στο διδασκαλείο και έγινε δάσκαλος. Παντρεύτηκε την Λουκία Κασαρτίδου από τη Χαρδακιώτισσα της Κυθρέας.

Ως δάσκαλος εργάστηκε στα δημοτικά σχολεία Διερώνας, Κυθρέας, Πεπεντρίου, Γύψου, στο Δημοτικό Σχολείο Ελένη της Λευκωσίας και ως Διευθυντής στα δημοτικά σχολεία του Παλαιούκθρου και της Χαρδακιώτισσας.

Αφυπηρέτησε λίγο πριν από την εισβολή, τον Φεβρουάριο του 1974. Ξεριζωμένος ζει στην Αθήνα και στη συνέχεια στη Ρόδο όπου έστησαν τις οικογένειές τους η κόρη του Δέσπω και ο γιός του Γιώργος. Η Δέσπω, καθηγήτρια, είναι παντρεμένη με το Μιχάλη Βούνη και έχει δύο κόρες, τη Λουκία και την Άννα. Ο Γιώργος, γιατρός, είναι παντρεμένος με τη Νίκη και έχουν επίσης δύο παιδιά, τη Μαρία και τον Παναγιώτη.

Ο Παναγιώτης πέθανε στις 20 του Ιούνη του 2008 σε ηλικία 95 χρόνων και τάφηκε στη Ρόδο, αφού τα χώματα της γενέτειράς του, καταπατημένα από τους Τούρκους, δεν ήταν δυνατόν να τον δεχτούν...

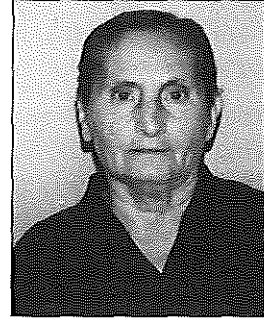
Μαρίτσα Βασιλείου Τζιάμα

1918-2008

Πλήρης ημερών, με χίλια ερωτηματικά να την βασανίζουν μέχρι την τελευταία της νιοή για την τύχη του αγαπημένου της γιού, εγκατέλειψε στις 24.7.2008 σε ηλικία 90 ετών τα εγκόσμια η Κυθρεώτισσα Μαρίτσα Βασιλείου Τζιάμα. Με τα παιδιά της να την κατευοδώνουν, με τα 22 εγγόνια και τα 16 δισέγγονά της να βρίσκονται πηλά στον τάφο της.

Πατέρας της Μαρίτσας ο Κωνσταντής Θεράπου και μητέρα της η Σωτήρα Μαγιά, και οι δύο από την Κυθρέα. Γεννημένη το 1918 παντρεύτηκε το 1937 τον Βάσο Διονυσίου Τζιάμα από τον Στρόβοιο. Έστησαν το σπιτικό τους στην ανηφόρα προς την Τούμπα - όπου βρίσκεται και το Δημοτικό Σχολείο του Αγίου Ανδρονίκου Κυθρέας - το οποίο δεν άργησε να γεμίσει από παιδικά γέλια.

Είχαν την ευτυχία να δημιουργήσουν μια μεγάλη οικογένεια από 10 παιδιά, 6 γιούς και 4 κόρες. Τον Πρόδρομο, τον Κώστα ο οποίος πέθανε στις 23.1.2001 σε ηλικία 61 χρόνων, τον Διομήδη, την Ανδρούλλα, το Νίκο, τον Σωτήρη, τον Χρίστο, τη Φροσούλα, την Τούλλα και την Ελένη.

Ο Χρίστος, γεννημένος το 1951, είναι αγνοούμενος και μέχρι σήμερα δεν διακριβώθηκε η τύχη του. Υπηρετούσε στη διάρκεια της τούρκικης εισβολής ως έφεδρος στο 70^ο Τάγμα Μηχανικού και χάθηκε στην περιοχή της Λαπήθου.

Η κηδεία της έγινε στον ιερό ναό Αποστόλου Βαρνάβα και ο κος Γεώργιος Κοκής την αποχαιρέτησε εκ μέρους της οικογένειας, των συγγενών και συγχωριανών της με τα πιο κάτω λόγια:

Μια σεβαστή δέσποινα, αξιοθαύμαστη και για τούτο αξιομίμητη και αξιολάτρευτη, μαζευτήκαμε σήμερα εδώ, συγγενείς, φίλοι και γνωστοί για να τη συνοδέψουμε στη στερνή και μόνιμη κατοικία της, τη Μαρίτσα Βασιλείου από την Κυθρέα της ενορίας του Αγίου Ανδρονίκου, αφού εδώ και τριάντα τέσσερα χρόνια εγκατέλειψε τη δική της, τη ζεστή και φιλόξενη που είχε εκεί, διωγμένη από τη βία του Τούρκου εισβολέα, την κατοικία που έστησε με κόπο και μόχθο μαζί με τον αείμνηστο σύντροφο της ζωής της Βάσο και όπου ανέθρεψε τα δέκα παιδιά της, καμάρι, στολίδι και καύχημά της. Κατατρεγμένη έφυγε από κει, αφήνοντας πίσω της το στερνό της βλαστάρι, τον Χρίστο της, να ποημά στα παράλια της Κερύνειας. Χρέος, όπου βρέθηκε με πολλούς άηθους, να υπερασπίζεται θαραλέα της πατρικής του γης τα άγια χώματα, σ'ένα εξ αρχής προδομένο αγώνα, και του οποίου Χρίστου μέχρι σήμερα αγνοείται η τύχη.

Του Χρίστου ο πικρός καημός και η αγωνία για την τύχη του, σαράκι νοσηρό φώλιαζε στην καρδιά και της έτρωγε τα σωθικά. Μπροστά όμως στα άηθα της παιδιά, συγκρατούσε καρτερικά τον πόνο και έκρυβε τη θλίψη της, μη την δούνε κλαμένη, μη την νιώσουν στεναχωρημένη, μια και την αγαπούσαν τόσο και λιπηθούν για τούτο ακόμα πιο πολύ.

Σε τούτο της το καημό προστέθηκε του ακούραστου δουλευτή, του γιού της

Κωστάκη, ο θάνατος. Σπεύδει λοιπόν τώρα, πλήρης ημερών να συναντήσει γιο και σύζυγο του Θεού την ουράνια κατοικία, για να είναι πάντα μαζί τους και να ευλογεί από ψηλά τα παιδιά και τα εγγόνια της που απαρηγόρτα θρηνούν την απώλειά της, γιατί ήταν στ' αλήθεια η προσωποποίηση της αγάπης, της στοργής και της προσεγμένης φροντίδας προς όλους.

Την θυμούμαι στην αυλόπορτα του διώροφου σπιτιού της, εκεί στον Άγιο Ανδρόνικο, καθώς άρχιζε ο ανηφορικός δρόμος προς το Δημοτικό Σχολείο της Τούμπας, όπου εργαζόμουν τότε ως δάσκαλος, να κατευοδώνει πρωί-πρωί τα παιδιά της, καθώς σκαρφάβλωναν κυριολεκτικά προς το σχολείο και αν υστερούσαν σε κάτι, να το αναπληρώνει και να το υπερκαλύπτει η δική της αγάπη. Τις γνώσεις που αποκτούσαν σ' αυτό, όπως και μετέπειτα στα σχολεία Μέσης Παιδείας στη Λευκωσία, και ακολούθως σε Πανεπιστημιακές Σχολές τα παιδιά της, τις συμπλήρωνε η δική της αγάπη προς τον Θεό, την Πατρίδα και την οικογένεια. Η ίδια, μια και ήταν άνθρωπος σωστός, γνήσιος και αληθινός, ήθελε πολύ να της μοιάσουν όλοι, ήθελε μάλιστα και προσδοκούσε να γίνουν καλύτεροί της, πράγμα που το πέτυχε απόλυτα προς δική της άφατη χαρά και ικανοποίηση.

Με το δικό της παράδειγμα και την όλη στάση που δικαιολογημένα ένιωθε περήφανη και τούτα τα αισθήματα και τούτες τις πράξεις και την αφοσίωσή της ανταπόδιδαν ακούραστα και αγόγγυστα προς αυτήν τα παιδιά της, το καθένα ξεχωριστά με το δικό του συγκινητικό τρόπο, αληιά και όλη μαζί σε καθημερινή βάση.

«Άνθρωπος ωσει χόρτος αι ημέραι αυτού, ωσει άνθος του αγρού, ούτως εξανθήσει», ψάλλει της εκκλησίας ο ψαλμωδός. Εσύ όμως δεν έμοιασες απλώς εφήμερο χορτάρι που ανθίζει για λίγο κι ακολούθως μαραίνεται και χάνεται. Πέτυχες να γίνεις ανθηρό δέντρο αγλαόκαρπο, που πρόσφερες στην κοινωνία τους δικούς σου θεραπευτικούς, εύχυμους και περιζήτητους καρπούς.

Για τούτο πιστεύω απόλυτα πως φεύγεις από την πρόσκαιρη τούτη ζωή περήφανη για το ό,τι με κόπο και μόχθο πέτυχες καθ' όλη τη διάρκειά της, αφήνοντας πίσω σου μνήμη αγαθή, όπως ακριβώς σου ταιριάζει.

Ελαφρό ας είναι το χώμα που σε λίγο θα σε σκεπάσει, Πατρευτή μας Μαρίτσα Βασιλείου. Αναπαύσου σ' αυτό μέχρις ότου φτάσει η ευλογημένη πολυπόθητη μέρα που θα γίνει εορταστική ανακομιδή των λειψάνων σου στην αγαπημένη σου κυθρεώτικη γη.

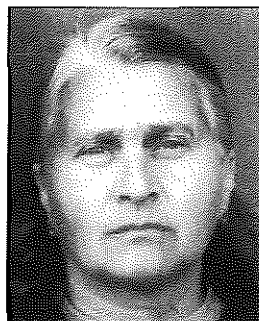
Αιώνια θα παραμένει η δική σου μνήμη, σεβαστή Μαρίτσα!

Θεοπίστη (Θέκλα) Αντωνίου

1921-2008

Ήταν το 3ο παιδί της οικογένειας του Αργυρού και της Ελένης Κέκκου από την Κυθραία. Τα άλλα αδέρφια της ήταν η Αναστασία, ο Χαράλαμπος και η Παναγιώτα.

Γεννήθηκε στις 3 Φεβρουαρίου 1921 στην Κυθραία και παντρεύτηκε τον Αντρέα Αντωνίου από το Νέο Χωριό Κυθραίας το 1947. Μαζί του απέκτησε 4 παιδιά: την Ελένη, τον Αργυρό, τον Αντώνη και τον Γιώργο.

Μετά από πρόσκληση του αδελφού της Χαράλαμπου πήγε οικογενειακώς στην Αφρική και συγκεκριμένα στο Βελγικό Κογκό, σημερινό Ζαίρε, για να εργαστεί. Εκεί έμεινε για 8 περίπου χρόνια και αναγκάστηκε να επιστρέψει στην πατρίδα της Κύπρο μετά από πολιτικές φασαρίες που ξέσπασαν μεταξύ των μαύρων του Βελγικού Κογκό. Μεγάλωσε τα παιδιά της με αξιοζήλευτη αγάπη, τα μόρφωσε και τα πάντρεψε όπως κάθε οικογένεια θέλει.

Τα γεγονότα και η Τουρκική εισβολή του 1974 την ανάγκασε να εγκαταλείψει το αγαπημένο της χωριό και την έφερε πλέον πρόσφυγα, να μένει μαζί με την κόρη της Ελένη στην Αγλιαντζιά.

Εγκατέλειψε τα εγκόσμια στις 3 Αυγούστου 2008 με τον καημό για γυρισμό στο πατρικό της σπίτι. Η κηδεία της έγινε στις 4 Αυγούστου 2008. Τον επικήδειο είπε ο κ. Γεώργιος Κοκής: «Γλυκομίλητη, με πραότητα και καλοσύνη προικισμένη, την ευλαβέστατη και θεοσεβέστατη δέσποινα Θεοπίστην Ανδρέα Αντωνίου, το γένος Αργυρού Κέκκου από την Κυθρέα, την ενορία της Αγίας Μαρίας, την προσφιλή μας Θέκλαν, συνοδεύουμε τώρα στην τελευταία της κατοικία ο αγαπημένος της σύζυγος Ανδρέας, τα ευλογημένα παιδιά της, τα ακριβά της εγγόνια, συγγενείς, φίλοι και γνωστοί.

Άφησε πίσω της τη ζεστή του πατρικού της σπιτιού γωνιά, πλάι στο οποίο κυλούσε κελαριστό, ποτάμι σωστό, του Κεφαλήβρουσου το γονιμοποιό νερό, που άρδευε και το δικό τους κήπο, διωγμένη από τη βλαίλαπα του ασιάτη κατακτητή, που καταπάτησε την ευλογημένη πατρική της Κυθρέας μας γη, το 1974, και ήρθε να ζήσει το υπόλοιπο της ζωής της εδώ στην Αγλιαντζιά, στο σπίτι κοντά που έκτισε για την αγαπημένη της κόρη.

Ταλαιπωρήθηκε πολύ στη ζωή της χωρίς ποτέ της να παραπονεθεί. Προσ-

βιβέοντας σε μια καλύτερη ζωή, ακολούθησε το σύζυγό της στα βάθη της Αφρικής, στο Βελγικό Κόγκο τότε, όπου πήγε να εργασθεί, για να εξασφαλίσει ένα καλύτερο και άνετο σχετικά οικονομικά μέλλον, τόσο για τον εαυτό τους, όσο κυρίως και για την οικογένειά τους. Με τις συντονισμένες τους ενέργειες, κατάφεραν να πετύχουν στον ευγενικό τους στόχο. Δίκαια για τούτο νοιώθουν την απόλυτη ικανοποίηση, που την παρέχει το γεγονός της επιτυχίας.

Με τη δική της καθοδήγηση και το παράδειγμά της, τα παιδιά της βαδίζουν συνετά στο δρόμο που τους χάραξε, και ευτύχησαν να δημιουργήσουν τις δικές τους οικογένειες, θεμελιωμένες στην αγάπη, σε μια αμοιβαία εκτίμηση και συμπόρευση στη ζωή, με ακαταμάχητα εφόδια την πίστη στο Θεό και την αγάπη στην Πατρίδα. Δεν έμεινε όμως ως εδώ. Αγκάλιασε με στοργή τα αγαπημένα της εγγόνια παρέχοντας τους σοφές συμβουλές, βγαλμένες από την ίδια της τη ζωή, όπως την έζησε και όπως την ονειρευόταν να είναι για τα δικά της εγγόνια.

Φιλομαθής, έμαθε και συχνά απάγγελιζε από μνήμης διάφορα δημοτικά τραγούδια, ποιήματα, όπως τα άκουσε από δικά της πρόσωπα ή όπως έτυχε κάπου να τα διαβάσει και τα κράτησε αναλλοίωτα στη μνήμη της. Οι συμβουλές της συνοδεύονταν συχνά με τις ανάληγες, σχετικά με το θέμα, παροιμίες. Άλλες προς αποφυγή και άλλες προς μίμηση. Προπαντός όμως προς μίμηση.

Την απασχολούσε το παρόν. Νοιαζόταν όμως και προσέβηπε στο μέλλον. Κοίταζε κάτω στη γη, αλλιά ατένιζε με πίστη ψηλά στον ουρανό, ευελπιστούσα πως θα τύχει της θείας ανταμοιβής μετέπειτα, και τούτο οριοθετούσε και καθοδηγούσε όλες τις πράξεις της.

Της εκκλήσας ο ψαλλωδός, σε ένα του στίχο, αναφερόμενος στο προσωρινό και πρόσκαιρο της ζωής μας, την παρομοιάζει με εκείνης του χόρτου, που γρήγορα εξανθίζει, προτού πολλήs φορές ωριμάσει. Η δική σου ζωή, αγαπητή μας θέκλα, καθόδου δεν μοιάζει μ' εκείνη του χορταριού. Ταιριάζει απόλυτα με εκείνη της αιωνόβιας και πολύκαρπης ελιάς. Όπως εκείνη, έτσι κι εσύ, πρόσφερες το δικό σου περιζήτητο καρπό γύρω σου, μαζί με τα πλούσια παράρριζα, που ξεπρόβαλλαν γύρω απ' το δικό σου πολύχρονο κορμό.

Προσδοκούμε όμως, πως σε κάποια ευλογημένη αναστάσιμη μέρα, γιορταστικά θα γίνει ανακομιδή των άγιων λειψάνων σου, για να εναποτεθούν στην αγαπημένη σου της Κυθρέας γη, όπου αναπαύονται οι γονείς και πρόγονοί σου.

Αναπαύσου, αγαπητή μας θέκλα, εν ειρήνη. Ελαφρό το χώμα που σε λίγο θα σε σκεπάσει. Αιωνία θα παραμείνει η δική σου μνήμη, αγαπητή μας θέκλα.